

“За всіх и за всія” 1999 р.

“Натюрморт из яблоками” 2005 р.

“Фаршангы” 2005 р.

“Ангел Хранитель XXI века” 2005 р.

“Апостолы” 2006 р.

На первой стороні обклашки: робота Атаназа Фединця “Зимній пейзаж” 1998 р.

РУСИНСЬКИЙ RUSZIN VILÁG СВІТ

рочник X. число 98., новембер – децембер 2012
X. évfolyam 98. szám, november – december

*Вінчуємо щасливих сят!
Kellemes ünnepeket kívánunk!*

Курта кроника

Октовбер

27.: У поселеню Вамошуйфалу веденя містного РС (предсідатель: Габор Варга) організовало **презентацію зборника поезії и прозы Габрела Гаттінгера-Клебашко** пуд титулом „Праненавість. Нови виріши і курта проза”. Презентація пруйшла з великим успіхом.

Новембер

14.: РС Шайовлада у містнуй бібліотеці перед многыма притомныма обывателями поселеня **тримало сосполный собур.**

14.: РС Еделейня при великуй заінтересованости притомных **тримало сосполный собур.**

17.: Депутатський корпус Вседержавного Русинського Самосправованя **потримав засідання.**

17.: У резиденції Вседержавного Русинського Самосправованя отбыли ся и ині акції. Была отворена **выставка образув маляря Ірины Фірцак**, стрічу тримав **жунський клуб „Руския”**, а также бив осячений меморіальний деревляний знак, установленый памяти **Анді Варгола.**

18.: Первый раз была організована **„Русинська духовно-культурна стріча у Дунауйвароші”** (предсідатель Др. Ласлов Мудра). Літургійный характер сюй акції дала мадярсько-церковнославянська служба, котру потримали преподобні отці Базіл Пастор и Ласлов Пушкаш. Сопроводжовав службу містный аматорський хор. Культурнов частёв акції бив концерт Мужського Хора Сятого Єфрема, котрый пуд дірігованём Томаша Бубнова справив великий дойм на притомных.

19.: РС Кіштокая при великуй заінтересованости притомных **тримало сосполный собур.**

22.: Пуд організації Вседержавнуй Асоціації Русинської Інтелігенції имени Антонія Годинки, Столичного Русинського Самосправованя, Русинських Самосправовань VI., VIII., XI., XIV. и XVI. районув Будапешта бив проведений **музыкальный вечар**, вручений 100-літю роженя познатого композітора **Дезидерія Задора.**

24.: У грекокатолицькуй церьковли на площі Руж многочиселна скорботна **сполность прощала ся з прахом познатого русинського маляря Др. Атаназа Фединця**, жылот якого оборвав ся 3. де-

цембра 2012. рока. Парастас тримав преподобный о. Юрий Симйон, парох ужгородського храма роженя Сятого Йоана Хрестителя, віцеканцлер веденя Мукачовськуй Грекокатолицькуй Єпархії при doprovоженю камерного Мужського Хора Сятого Єфрема.

27.: **Регіональное РС области БАЗ** у Мішколци, у залі Раковця будовлі Областного Самосправованя, провело очередное засідання и при великуй заінтересованости притомных **тримало сосполный собур.**

30.: Ніредьгазькое РС провело **вечар „Русинські крачунові образчики”**. Поздравну бесіду тримала предсідатель Марта Варга, а за грекокатолицькі рудвяні традиції говорив парох грекокатолицькуй парохії Орєкєшфєлда Томаш Сабов. З краснов програмов выступили Русинський Фолклорный Ансамбл доведна з діточов групов из Комловшкы и сестры Кедик из Севлюша.

Децембер

5.: Отворила ся **выставка образув Ірины Фірцак** у Галерії Ётвеш 10.

8.: У поселеню Вамошуйфалу організовали **День Русинськуй Культуры.** Акція зачала ся з церковнославянськуй літургії пуд веденём преподобного о. Андраша Добоша, префекта факультета пропедевтікы Інститута Теології Сятого Атаназа. У керетох культурнуй програмы выступав Русинський Фолклорный Ансамбл и діточа група из Комловшкы.

8.: В резиденції Столичного РС отворила ся **выставка образув русинських малярюв Атаназа Фединця, Андрія Манайла, Андрія Бровді, Андреї Ілко и Ірины Фірцак.** В керетох акції тримали также презентацію зборника вершув и албума DVD про діти Анны Кедик.

14.: РНС XIV. и XVI. районув Будапешта організовали **Вечар захраненя традицій**, на якум были представлені русинські и грекокатолицькі традиції рудвяных сятковань.

18.: У сяточных керетох у Парламенті пройшла **церемонія нагороженя Премієв „За Національности”** и у Великум Залі Інститута Мадярськуй Культуры **“Pro Cultura Minoritatum Hungariae”** и традиційный галаконцерт.

Честовані Читателі!

У пережум числі новинкы у титулі намісто “юлій - август” читати “септембер - октовбер”.

Просиме перебачити!

Роздво жерело любви

Адвент значить, же дако иде, мы чекаєме дакого, кого обіцяли «жаждучому» чоловікови, и кедь вун прийде ку нам, то стане про нас жерелом. Тым жерелом, у якум все є жыва вода, якоє нигда не вусохне, ані у час економічнуй кризи. У нюм мы найдеме бізувність и спасєня. У нюм мы найдеме жерело любви, тоту любов, яка все має віру, надію и жыє вічно. Мы чекаєме Ёго, у Нёму найдеме жерело любви, празничное благословєня.

Роженя Исуca Хриcта

Римський царь Август, який був правителем Палестини, видав розказ списати обывательство усюю імперію. Каждый чоловік мусив зголосити ся у тому вароші, якого був родак. Йосиф и тяжка Марія рушили ся у варош Давида, галілейський Бетлегем, ибо оба двоє происходили з родини Давида. Они нигде не годні были переночувати, ибо у вароші было повно народа, зато розмістили ся у хліві про маргу. Йсе была майдовша нуч рока, зато пастырі всьде палили ватру. Тої ночі родив ся малый Исус. Марія го заповила и положила у яслі.

Недалеко пастырі сокотили вувці, аж коли перед нима став ангел и каже: «Уповім вам радостну новину: Спаситель ваш родив ся у Давидовум вароші. А знаком вам буде, наколи найдете малу дітину, котра в яслѣх лежить!» Потому пак появила ся ціла армія ангелув, котрі наголос прославляли Господа. «Слава Господу Богу на небі и на землі, мир добрым людём!»

*Сім путѣм депутатський корпус и ведєня
ВРС и редакція Русинського Світа вінчує нашим
честованым читателем щастливых сятко!*

Курта історія Гайдудорогськуй Єпархії

*(продовження,
зачаток позерайте у пережум числі новинки)*

По Трианонському Договорі кулькість греко-католиків Мадярщини из 10 процентув зменшыла ся до двох. Сякий наглий спад сосполно-політичнуй значимости мав ищи и такий конкретный недостаток, же мадярська держава не шатовала исполняти взяті на ся 1912. рока гарантії, зато єпархія обстала ся без матеіалнуй основы и главных інституцій (єпископськуй резиденції, духовнуй семінарії и т. д.).

У меживоєнний період грекокатолики провбвали поліпшувати свою позицію созданєм сосполных організацій. Майважнов из сіх была Вседержавна Асоціація Грекокатоликів Мадярщини (ВАГМ), котра сформовала ся 1921. рока у Маріаповчі. Завданєм ВАГМ было сплотити грекокатоликів и представляти їх інтереси у сосполнум и політичнум животі. Пудпорованю капчань межи грекокатоликами служили также и основані в сєсь період новинки: Грекокатолицькі Вісті (Görögkatholikus Tudósító), Маріаповчанський Календарь (Máriapócsi Naptár), Грекокатолицька Кроника (Görögkatolikus Szemle) и научно-популярный журнал Восточна Церков (Keleti Egyház).

По сконченю Первой Світової Войны у Мадярщині лишив ся лем єден василіанський монастирь – Маріаповчанський. Ту монахи-василіани ведно з приймаєм паломників організововали духовні вошколованя про сящеників и мирян. Од 1933. рока и у Гайдудорозі зачало ся будованя. Його ведучым тогды був Николай Дудаш, ко переже організовав заселєня гайдудорогських и маріаповчанських монашок-василіанок.

Первый єпископ Гайдудорогськуй Єпархії Іштван Міклоші умер 1937. рока. Ёго наступником папа Пій XII. іменовав 1939. рока монаха-василіана Николая Дудаша. Новый єпископ приступив ку роботі из великим ентузіазмом, айбо через даскулько місяців по ёго назначєню зачала ся світова война, а потому комуністична власть доста ограничила возможности церковнуй інституції. Перебивавучи у кайданох комуністичнуй системи, котра переслідовала церков, Гайдудорогська Єпархія и Мішколцьський Егзархат, во главі якого по смерті кардинала Антала Паппа (1945) стояв єпископ Николай Дудаш, не мали можности вуйти на путь розвоя, а окреме сєго у перві роки режіма Ракоші постала опасность, же и мадярських грекокатоликів не мине судьба сосідніх собратів по вірі, а ипен заказаня їх церковли и мусєность перехода у

православ'є. Из-за роздроблености мадярськуй православнуй церьковли мадярські комуністи лишили ся от сёго плана, с'як мадярські грекокатолики захранили независимость и розділяли судьбу римокатолицькуй церьковли.

Не позераючи на гет тяжкі условия, до смерти Николая Дудаша 1972 рока вдало ся досягнути значимі результати у трёх сферах. 1950. рока збыло ся давнєе жаданя мадярських грекокатоликув: єпископ основав у Нїредьгазі, у будовлі єпископськуй резиденції, духовну семінарію и інститут теології, котрі ищи и днесь фунгують. Другый важный результат був здійсненєм также давніх желань: 19. новембра 1965. рока у Римі, у Базілиці С'ятого Петра, єпископ Николай Дудаш откончив С'яту Літургію на мадярськым языкови, на котруй были притомні булш ги сто єпископув, котрі зучастили ся у засіданю II. Ватіканського Синода. Синод прийняв рішення, же у римокатолицькуй церьковли у проведеню Службы Божуй ведно з домінувучым на тот час латинськым языком мож буде хосновати и національні языки. С'як рушили ся позосталі преграды перед літургійным хоснованєм мадярського языка. 1968. рока С'ятый Престол – на зачатку в експерименталнум порядкови, а потому пак и конечно – розшырив повномочность гайдудорогського єпископа на вшытку Мадярщину. Йсе мало грандіозное значеня з точки позора організації застаченя сященикув про грекокатоликув, што перестяговали ся з восточной части краины у Будапешт и ёго околиці, а также задунайські промислові центры.

Наступником єпископа Николая Дудаша 1975. рока став Імре Тимко, ку котрому С'ятый Престол помочником єпископа назначив Сіларда Керестеша. В условиєх «політики малых крочаюв» режіма Кадара отворила ся можность розвою центральных інституцій (реконструкція духовнуй семінарії,

будованя у дворі нїредьгазькуй єпископськуй резиденції семінарськуй каплиці и кварталов про преподавателюв), айбо тотална контрола церьковли и поєдні ограниченя і діятельства не послабшали.

Зміны у політичнуй сістемі 1989. рока отворили нову еру и у животі мадярських грекокатоликув. У Гайдудорогськуй Єпархії и Мішколцьскым Апостолськым Егзархаті пуд час правленя єпископа Сіларда Керестеша од 1988. рока зачав ся цілий шор розвою інституцій, котрі забезпечили кереты про розшырення діятельства духовных пасторув грекокатолицькуй церьковли. У поселенєх з булшым числом грекокатолицького обывательства были сформовані захоронки (діточі садкы), началні школы и соціальні інституції. У Гайдудорозі прийняла первых ученикув грекокатолицька гімназія, у Нїредьгазі была добудована нова будовля Грекокатолицького Теологічного Інститута С'ятого Атанаса, у Маріяповчі був побудований модерный паломницький дом и тотално реставрована базілика. Новый імпульс и інституційні кереты дустала грекокатолицька пасторація циганув. Одродила ся и постоянно оновлює ся з помочов модерных технологій грекокатолицька преса. Отповідно духовно-пастырськым потребностям у діаспорі організовують ся нові парохії.

По пензіонованю Сіларда Керестеша 2008. рока С'ятый Престол єпископом Гайдудорогськуй Єпархії и намістником Мішколцьского Апостолського Егзархата назначив монаха Філіпа Кочіша. За ёго ініціативов 2011. рока С'ятый Престол розшырив територію Егзархата на вшытку територію области Боршод-Абов-Земплин и (во главі) назначив монаха Атанаса Ороса на єпископа-егзарха.

Тамаш Вейгшєв

Товмаченя: Рената Романюк

Мода на русинськoe

20. октовбра у Тісавашварі у керетох Русинського Културного С'ята учителька, модельєр Едіт Ганко тримала доклад на тему «Народное ш'ятя пудкарпатських Русинув на гатарі XX. століття». Пообіді притомні мали можность увідіти модну колекцію «Мода на русинськoe» – спеціално з с'її нагоды вуготовлені моделі модерного ш'ятя, припараджені русинськыма мінтами, вышивков и кіпами фарб, што одображавуть занятя и стил їх ношеня.

По законченю програмы грекокатолицького хора нїредьгазькуй йовшаварошськуй церьковли Прес'ятуй Богородиці гості акції мали можность коштовати русинські національні стравы.

Фіналом програмы была бесіда дірєктора Школы Умілств имени Ласлова Вашаргелі Бейлы Розмана на тему «У кого не є минулости, у того не є

и днешнєсти, и будучности не буде». Бесіда была за історію варошського району Бюд, де жыє по булшуй части грекокатолицькoe обывательство, а также за історію парохії и 250-ручного грекокатолицького храма, іконостас котрого малєвав Ігнац Рошкович.

Дітєм также не было скучно, они за цілий день зучастили ся у рукоділных занятях.

Духовный наставник с'ята, благочинный Томаш Таші одзначив, же акцію сопроводила ясна сонячна погода и веселый настрой. У тісавашварських Русинув є своя минулость, яков можуть гордити ся, зато є и днешнєсть, и, маєме надію, же буде будучность.

Каталін Маріанна Резнер

Товмаченя: Рената Романюк

Бізантійський Мужський Хор Сятого Єфрема юбілею

Третій їх CD-диск, «Ференц Ліст: Male Choruses I.» появився у студії BMC. Там же 2010. рока був награний альбом «Byzantine Mosaics», який дустав премію Super-sonic Award. У програмі альбому представлені суть грецькі, румунські, болгарські і українські літургічні гімни, твори Чайковського, Мусоргського, Рахманінова, Глінки і Чеснокова, а також композиції модерних мадярських композиторів. У другий половці того же рока появився 5. CD-диск:

альбом «Твори Ліста II.», на якому записані Сексардська Служба і монети у исполненні органісти Ласлова Фашшанга.

2006. рока мужський хор досяг великий міжнародний успіх, дустав перше місце у категорії професіональних камерних хорів на Міжнародному Фестивалі Ортодоксальної Церквунної Музики у Хайнувці (Польща). За 25 річну історію фестивала сякого рівня перший раз перше місце дустав неславянський хор.

За останні п'ять років Мужський Хор Сятого Єфрема давав концерти у познатих концерних залах і храмах Берліна, Москви, Санктпетербурга, Парижа і Рима. Артисти путовали на турне у Польщу, Словаччину і Сербію. Кликали хор выступати також познаті загатарні і отцюзняні фестивали.

Сфера діяльності: исполнення автентичної церквунної музики бізантійського ритуала. У керетох тематичних концертів Мужського Хора Сятого Єфрема звучать класичні твори русинських композиторів і обробки народних співанок.

Заслуга хора ищи в тым, же Русины нашої отцюзники мали можливість познати перший русинськоязычний церквунний пісеник – Шайовпалфаласький Ірмологій, який є цінним приміром розвою нашого материнського языка и культуры.

Мужський Хор Сятого Єфрема постійний участник акцій нашої русинської сполности. Традиційно хор сопроводить грекокатолицькі літургії, котрі суть невідъемнов частів наших сят.

Сього рока за визначну професіональну діяльність у ділі сохрания національної культури и традицій русинської сполности Інститут Культури Мадярщини присудив хорови премію Pro Cultura Minoritatum Hungarie.

Віра Гіріц

Товмаченя: Рената Романюк
(за матеріалами: www.szentefrem.hu)

Хор був організований 2002. рока Томашом Бубновом. Дірігент у Пудкарпатю проводив научні изглядованя ку своєю докторській дисертації з церквунної музики на тему *Происхожденя и вариаций грекокатолицьких мелодій на території Мадярщини и Пудкарпатя*. Ипен тогды найшов вун непознаний переже рукопис, літургію Сятого Йоана Златоуста, компоновану мужському хорови пудкарпатським грекокатолицьким композитором Йоаном Бокшаєм (1874-1940). Таким кіпом вун и создал хор из цілєв дати голос сему творови. Зобрав своїх цімборув – професіональних хорових співаків, котрі співали у майліпших будапештських хорох (напримір Гонведський Мужський Хор, Хор Мадярського Радіо, Національний Хор, ансамбл Томкінса), а также абсолвентув Будапештський Школи Співаня (Schola Cantorum Budapestiensis).

Новосозданий хор з 15 осіб систематично був кликаний на грекокатолицькі літургії з исполненієм служби на церквуннославянськом языкови. У результаті хор назвав ся іменієм єдного из первых великих бізантійських поетув Сятого Єфрема Сірського (306-373), котрого ищи за живота називали «Арфов Сятого Духа».

Сесь ансамбл з часом дуставав усе булше концертних покликань, а перший CD-диск – Літургія Бокшая – був виданий студією Hungaroton, при пудпорованю Вседержавного Русинського Самосправованя. Свуй репертоар хор розшырив класичными творами славянського ортодоксального хорового співаня, у результаті чого у студії Orpheia появився їх другий диск пуд титулом «Byzantine spirit». У зборник грекобізантійських и русинських творув поміщений ищи єден оригінальний твір: церквуннославянськоязычний монет, компонований Ференцом Лістом «Славіме славно Славені». У сей час хор дуставав значное пудпорованя от Вседержавного Русинського Самосправованя.

Прощаня из Фруційом

Дорогий муй Цімборе, Фруці!

Ты вже є там, де мы вшыткі идеме, и ко скорі, а ко пуднїйше туда прийде. Нам там буде добрі, ибо знам, же ты так, ги и ту у сёму світі з світлов любовю будеш майзнов надїйнов пудпоров про нас.

Яким був твуй живот, Фруці! Повный красным чудом, казковима історіями, любовю, жертвенима людьми, цімборами, за яких мож писати романы, айбо также и трудностями, зрываами, болїстєв! Мы теперь ту на площі Руж, у храмі, ибо ведно май-легко можеме знести, што тебе не є. Прошу тя, жый у нас навїкы, хоть мало, хоть лем у гадкох, сядьме ищи раз на ужгородськum Корзові, перед Коронов, закрїйме очі, и легіт споминанєм, коли пеме кавіль и водку пуд сонїчныма амбре-лами!

Кажуть, же коли-сь родив ся, была чудесна зима. За вусям днєв было бы сїмдесять шість рокув, як у ясный сонїчний день у фамілію позна-того хїрурга Др. Александра Фединця прийшла радость, другов дітинов родив ся ты. Кажуть, же сь много хворів, айбо материнськє стараня и любов вірувучуй грекокатолицькуй родини помогла перебороти сї трудности. Окрем родини необычна любов окружала тя у церькувнуй захоронці, де сестра Теофіла старала ся за твою тогды ищи малу, айбо креативну и милу індівідуальность.

Памняташ? Ты був єденацятьручным учеником Школы имени Пушкіна, коли твуй отець повюг тя и твого брата Шонїя ку болничнуй постелі єпископа Теодора Ромжі, и тот великий чоловік благословив вас, и єго благословеня ты носив на собі цілый свуй живот. Вы послїдні, кого єпископ Ромжа благословив, бо хоть твуй отець и спас єго живот по атентатї НКВД, говгірі ищи у тоту нуч убили єпископа, котрый став вашим блаженным великомучеником. Тота вутримка, з котров єпископ Ромжа выступав проти советськуй антирелїгїйнуу політики, боронив цілостность грекокатолицькуй церьковли до самуй смерти, сопровождала твуй живот и ты, як орігінална індівідуальность соспол-ного и культурного живота отцюзняного русинства, изробив много про захорону історії, традицій и грекокатолицького віроисповіданя Русинув дома и за гатарами, а мы вже знаєме, же твуй живот и

творчость одображали вічну волю Всевышнєго.

По сконченю середной школы, продовжавучи фах свого вутця, ты учив ся на медичнум факултеті Ужгородського Універзітета, и ипен тогды зачав ся тот період твого живота, який пробудив у тобі умільця, и у туй вічнуй ужгородськуй яри, у світі парнасового воздуха, котрый, правда, був роз-дертый рачами советськуй солдатескы, ты став передашом культурного живота. Я знам, як ты ся

гордив тым, же маєш можность навщивляти майстерні великих корі-феов, же сь став цімбо-ром Федора Манайла, Антона Кашшая, Володи-мира Микиты, котрі ведно з иныма значимо впливали на твоє уміль-ство.

А памняташ, як вы ведно з Ёчієм, Ферен-цом Семаном, ходили сьте на выставки, вадь на Великдень поливати ся, а вадь як був сякий

настрой, та сьте ведно з другыма запхали Ёчія у футлар віолончелї, и сяк понесли го у ресторацію, де тогды гучав веселый сосполный живот.

А ци видиш выставку памняти Ёчія, што сьме організовали у асовдськum музейови, ци видиш Брека, бубнаря, и Вітію, театралного режісера, з котрыма ты вже зясь у єднуй компанії, а ци видиш Параджанова Сергєя, котрый фїлмом «Тїні забытых предкув» розфарбовав горы, кого потому закрыли у лагєр и за котрого сам Фелліні пудняв голос, котрому ты вказав путь у Карпаты, бо добрі-сь знав горный світ, пасткы, слїды медведюв, міста люди и журчаня быстрых потокув. А ци видиш зясь гуцульскых вувчарюв танцєвати круг ватры, а там за горов крутый пудьєм ку горянськуй ротонді, и бормотливі молитвы монахув, котрых ты много раз стрїчав, а ци памняташ, як майдавно часто-сь вуходив на гору, ку «рыцарєви Медового ордєна», пана учителя Йожефа Ковача, який по Гулагови гет ся став смутным, и нич булше не робив, лем єден дозерав лїснї пчолы, заготовляв полонинськый мед про совхоз, а вечар грав смутні мелодії на гармошці. А межы тым вы ходили у пивницю Роя-бачія пити вино, бо старый усе мав дозвол міряти вино, вы себе раховали Дон Кїхотом и Санчо Панса, обойшли сьте Карпаты, Карелїю и Сїбір з вадасков на крупну звїрку и фазанув. Твоя щедрость проявляла ся у тум, же мавучи лем маленько булше, ты все пудпоровав

своїх цімборув-умілцув, што жыли у тяжких фінансовых умовах, не даючи згаснути у їх вочох огникув умілськый запалености.

Я тя виджу, ги великого вадаса на медвіда, коли помежи снігові заметы идеш ку нам з ушыткыма своїма псами, и виджу, як у централнуй будовлі Общества Писателюв зберасте ся доведна з покликанима в Переделкіно, де вас закликав Журавлєв на сяткованя Сілвестра, а там вы познакомили ся з Арсенієм Тарковським – познатым руським поетом, вутцєм Андрея Тарковського, ищи майпознатого режисера. Там єсь приїхав з Віров, жонов и приятелєм, котра все была коло тя, пудтримовала твою умілську карієру, розділяла з тобов радости, и з великов болєв у сердцю самовуддано позерала за тобов онь дотідь, докідь Опікун не покликав тя ку собі.

Виджу Артура Нікітіна, твого рижського цімбора-маляря, коли вун пише пастел з твоюй Нікы, виджу, як яркі фарбы украшавуть лица твоюй донькы, и виджу сей образ на стіні твоюй комнаты, а ищи виджу тя, як стоїш перед нєв задумано.

Памняташ Фруці! Раз на Крачун ты з Віктором пруйшли сьє по сосідум з малов трембітов, у яку ти дув, ги на верьхох Карпат дувуть люде на полонині тогды, коли кось умерать? Я и теперь чуву тоті глубоко доймавучі душу звуки, и чувству, же на землі на кліп ока застановив ся час.

Я знам, же ты все любив експериментувати. Глядана новых методув, оплоднення цілины умілськый палітры сопровождала твуй умілськый живот. Ты все интересовал ся театром, де мож было втікти од советськый реальности, айбо єдным з твоїх путюв было также познана и хоснованя на высокоум умілськым уровню у фотографії методув соларизації, котра простіше значить одображеня реальности путєм маніпуляції світла. Знаєме, же булше сто твоїх соларизаційных фоток завоювало межинародноє признаня. Йсе было грандіозным досягненєм!

Добрых тридцять рокув назад ты з родинюв перестяговал ся з Ужгорода у Мадярщину. Йсе было про тебе тяжкоє, душурозривавучое, айбо мусайное рішеня. У Асовді ты найшов новый свуй дом и у містнуй поліклініці ги главврач радіолог своїм фаховым знатєм, добродушностєв и скромностєв дуже скоро адаптовал ся. Твої колеги обертали ся ку тобі з честованєм и признанєм, а пацієнты з довіров.

Памняташ? Як много ты переживав, коли обзєравучи аналізы даякого пацієнта находив єсь шпяхы, котрі свідчили за тяжку діагнозу? Твої близькі знавуть, што сякі случаї на даскулько днюв затїняли твою дяку.

Непозєравучи на множество цімборув и привітну атмосферу малого варошика, тобі хыбів живот твоюй молодости, інспіративна сила твоїх цімборув-умілцув, што лишыли ся там, горы и вадаскы. Йсі носталгічні чувства чим раз майвуразно характерізовали твою творчость, и ты чим раз майшыроко розгалужовал свуй умілськый живот. У твоїх асовдськых майстернєх было написано такой пятьсто творув, картин олайом, пастелєв и змішанов техніков, всі они є свідками чувств, радости, бановань, признаня и рувнодушности до умілця, котрый снів у богатум світі фарб и форм.

Много приятелюв и цімборув ты найшов у поліклініці и вароші. Зясь організовували сьє выставки, фуршетні рауты и

фантастичні рибальські пригоди. Памняташ? Коли твої цімборове Пейтер Ражовіц, Жолт Бодов, Пішта Асталаш, Гейза Надь, Томі Дулішкович ведно з тобов были на березі Гернада и лапали подуству, а ти варив юху, пили сьє палєнку, купали ся у воді, а пораз промокли сьє до ниткы, ибо вже не было силы поставити шатор, айбо то вже не мало значеня, бо были сьє доведна, забывши на куртый час за будєнщину, хвороты и за то, што вшытко даколи кончає ся.

Айбо и цімборове умеравуть, ты также стратив не єдного цімбора, а потому єдного обычного дня тобі встановили діагнозу хвороты Паркінсона.

Такой 17 рокув ты войовав з пудступнов хворотов, котра поступом часа тя руйновала. Встановлений мозковий біостімулатор значив про тя надію, айбо судьбоносним ударом стала злоякустна опухоль у твоєм організмови, и ты вже добрі знав, што йсе значить. Тогды розвювши руки, ты перевюг свуй позур у иншакый світ и мирно чекав, докідь твуй живот покличе ку собі легка, ги перо вічність.

Я знам, про тебе є важным, жебы тым путём, яким ты много раз літав, а пораз лем ледве-ледве передвигав ся, кось ходив и дале, и продовжовав ёго з подобнов ку твоюй умілськуй смирености. Мы, члены Приятельского Круга «Чорный Вул», вусловлюючи свою любов и честованя, обіцяєме ти, што будеме старати ся досягнути Твою великость и наслідувати Тобі. Лоці Ладочі у малярстві, Жолті Олдер у фотографії, а я у сфері хранения твоюй пам'яті и честованя твого умілства!

Наша сполна выставка дустала позваня у Прагу, зато мы повеземе твоє панно честованя Енді Варгола и Богуміла Грабала и выставиме ведно из своїма у тому вароші, де учив ся твуй отець, и ги член пудкарпатськуй делегації ходив на авдієнцію ку президентови Масарикови з просьбов автономії Пудкарпатю. Пудкарпатя не дустало автономію, айбо фамілія Фединец, пам'ять и слід у історії и

културі буде дале жыти як у Празі, так и у Пудкарпатю и Мадярщині.

Єчі и соларізація. Пам'яташ, я ку твоім колажам писав верші. А сесь послідній вручений є Тобі:

Раз лем єсь заснав.

Помалі віяв вітор у минулость.

Затым помалі погрягнувши у буль,

Гиледова крига у кров.

Тогды ты вже чув.

Чим раз майближе ты чув, як...

Датде звончик й пісня їдучых санюв дзеленчали.

И довгым студеным гойком

Из-за буферной зоны бесконечности,

Лем легко и просто,

Покликала тя ку собі смерть.

Бо то на санях смерть летіла,

До себе притулила й засквіліла:

Ты муй є-сь Фруці! Ты вже муй!

(свободное товмаченя)

Мы вічно будеме тя пам'ятати!

Томаш Асталаш

Товмаченя: Рената Романюк

Честовані Читателі!

Май повну інформацію за живот Русинув Мадярщини годні сьте дустати на нашуй інтернет стороні: <http://ruszin.com>

Ипен там у меню глядайте и електронну верзію нашуй новинки!

Tisztelt Olvasók!

Bővebb információt a magyarországi ruszinok életéről WEB oldalunkon találhatnak:

<http://ruszin.com>

Ugyanitt található meg lapunk elektronikus verziója!

Мейсарошы

У днешнім числі новинки продовжаємо публікувати інтерв'ю з честованов фамілієв Мейсарошув Павлом и Марієв – Ред.

Др. Павло Мейсарош

Др. Марія Мейсарош (рождена Когут)

Ред.: Ко був учителєм доктора Мейсароша, вадь было їх даскулько?

П.М.: Діплому дустати то єдно, айбо учинили правдивого хірурга з мене трає: первый, се Александер Фединець, котрый читав нам лекції по хірургії. Другый, йсе доцент Тарапон, котрый вюг практичні занятя и кружок хірургічний, де-м дустав велику тяжкооцінену практику пуд його веденєм. Третій йсе хірург Юлій Біцко в областнуй травматології, йсе був правдивый віртуоз у сюм ділі. До теперь многі рахувуть го майліпшым нашым хірургом. Интересантна зясь деталь у моюй біографії, сей Дюсі-бачі, хірург Біцко був файным цімбором мого вутця, ведно вадасили, и так ся стало, же и мене оперовав по тому, як єм дваручным наревав собі кылу, а йсе не чудо, бо страшно вумучыв ня отіт, запаленя середнёго вуха. Се ми мамка говорила, а я му пак напомним. Вун каже, правда, памнятам сякоє. Я ся от тя звідав, де тя болять, а ти кажеш «Пую бачи іт фай». А треба уповісти, же ипен з того часа и до теперь майближі мої діточі цімборове иншак ня не кличуть, лем Пую. Великий був фахман. Дюсі-бачі научив ня, наприклад, вправляти вывухы плеча без анестезії, без наркоза. Є много способув йсе робити, айбо се было унікальным, што важно про хворого, практично без болю. Кедь приходили люде и из тричетыри днёвыма сякыма травмами, годен єм був їм помочи. Туй важно, же без наркоза, котрый сам по собі не каждый хворый, старший вадь слабший, валовшен пережити. Памнятам, у кунцёви 90-ых

рокув передавав єм завідованя одділенєм єдному нашому докторови, што ся ипен вернув у область з Кієва и на ночнум дежурстві привезли му такого хворого. З анестезіологом пуд наркозом мучив ся з тым вувыхом, айбо му то нияк не йшло. Видав, не мав ищи практики. Я рано прийду на роботу, а мені санітарка каже нараз, доктор Мейсарош, оле-м попозерайте хворого, вумучили го за цілу нуч и не помогли. Пудийшов єм, поклав хворого на бук, казкуву з ним, раз лем! и выштыко стало на місто. «Йой, каже, облегчено хворый, казали ищи уночи санітаркы докторови, покличте вы доктора Мейсароша, не хотів»...

Ред.: Што поробиш, и докторе, видав, лем люде, и у них суть слабости, ги у выштыках. Не каждый валовшен нараз признати, же не є професіоналом уякуйсь части своєюй роботы...

П.М.: Были сьме з Марійков аде дас два тыждні на стрічі ї єднокурсникув (47 рокув вже!). Єден из них, споминаний переже мнов доктор Йосиф Турак, голосив тост на банкеті. Каже, пишу книгу за наших хірургув, перебачте, же уповім не за нашого єднокурсника, а за доктора Мейсароша, котрый ту з жонов и ту сидить коло ня. Єдні кажуть, се дуже добрый чоловік, другі цалком наopak. Я бы хотів вам лем пояснити, же чом се так было. Представте собі, поступив у одділення хворый з вувыхом, доктор наплановав операцію, глядять анестезіолога и т. д. Пудготовлять ся, накурто повідячи. А туй доктор Мейсарош вечар, так ги все, заходить у одділення, видить хворого, што ся мучить, пере-

П.М.: Се моя мамка по наверненю з ГУЛАГа, ипен у Мукачові найшла роботу, фото 1957. рока. На мою гадку, се найліпша її фотографія. Мамка хотіли, обы ся фотка была на її надгробку, айбо, богужаль, у туй суматосі по її смерті я не найшов її, а дав иншаку, файну, айбо иншаку. Мало ня совість гризе, же ся так стало... Перебач, мамочко.

ня хворому, се само по собі є тяжков процедуров, не раз ся стало, же старый чоловік не пережив йсе.

Ред.: Сякоє, ми ся видить, не преподавуть у медичнум інституті...

П.М.: Вчити ся треба, хоть лем зато, же світ не стоить на місті. Быв єм не раз у серіозных клініках, де єм ся навчив многому. Памнятам, раз у Донецьку, у травматологічнум інституті дали ня асітовати ку єдному молодому колегови. Солдата сьме оперовали. Дали сьме му на спяня, вшытко готово, а туй хірург каже, як се робити? Нигда-м не оперовав меніск. Кажу, я їх мав за собов дас десять. Порядный був чоловік, каже мініяеме ся містами. Оперуйте, а я буду асітентом, учти ся од вас. То є нормально, не раз и в Пудкарпатю мали сьме выїздні засіданя, учили сьме ся єден од другого. Туй мушу и тото уповісти, же каждый має ся учти и на властных хыбох. Были вни и у мене за туюлько роки практичнуй роботы...

Ред.: Научити ся мож техниці, методови операції, айбо як быти з психологієв хворого, як з ным найти контакт, ибо йсе немаловажно про кунцёвый результат?

П.М.: Маєте правду. За йсе має думати файный хірург не менше. Не буду ся хвалити, айбо я с тым нигда не мав проблем. Фурт був єм у файнум контактї з хворыма, не раз єм зайшов у палату, анекдот розказав, даку фіглю. Треба уповісти, же все-м приходжовав на роботу на пув години скорі, ги був ряд. Не лем бы за порядком попозерати, ибо

быв єм завідувучым, айбо на самый перед старав єм ся комуніковати булше з хворыма, пудпоровати їх психологічно. Ибо каждый доктор має розуміти, же судять хворі доктора по ділох його, по його результатах. И кедь пацієнт вам довірять, прийшов ку вам, бо учув за вас од других, се вже помагать вам исцілити хворого, помочи му.

Ред.: На пув години рано, пак зайти вечар ку своїм пацієнтум, то што? Так было дагде предписано?

П.М.: Не было то дагде предписано. Айбо, первое, так ня все учили, легше давати, ги брати. Кедь чоловік поможе другому, все, авадь майже все, дустане благодарность од другого. Другое, все-м хотів быти файным доктором, а йсе значить, треба было ся так справовати, як то робив, наприклад, муй учитель Александер Фединець. Модел веденя доктора був выроблений старшыма колегами. Я нич нового не придумав, лем повторяв вшытко, што-м відів од них. А потом пак вже и похопив єм, же йсе необходимость. Было сякоє, прийдеш по обідї в палату, а хворый по операції лежить у властнуй кровли, ищи не прийшов ку собі од наркоза, медсестры неє. А кібы, не дай Боже, не зайшов єм? Конець чоловікови. Доста єдного такого случая, жебы пак мерьковати на каждого хворого, памнятавучи за подобну історію. Были в ня гості, мав єм дяку, не мав, фурт на тоті пувгодини встав єм, обыйшов своїх пацієнтув. Не всім ся такое любило, йсе также правда. Айбо се часть людських слабостюв. Знаєте, все-м мав завистникув од молодости. Кедь даколи допишу мемуары, вже-м и титул придумав «В лабіринтах зависти».

Ред.: Видав, вы сьте досягли файных результатув у роботі доста скоро?

П.М.: Айно, се ищи из школных рокув ишло. Такуй у фамілії, коли муй табель був предметом зависти про кузенув моїх. Муй колега єден пушов до главрача ся поносовати, што тото робить кждое рано у одділені сей доктор Мейсарош, што там глядять? Видав, лем якийсь хосен с того має? Все были ворогы, все писали анонімки... Пройшло то вшытко, то правда... 1986. рока ипен у Кієві єм був на курсох, так же два місяці робив єм з тяжкыма хворыма из Чернобыля. Пудойдеш ку такому, а од нього жара ги од кальгы иде... Знаєте, же нахапав єм ся и я коло тых нещастных. Негораздув не хыбіло и у сімейнум животі. Донька нам у діточі роки тяжко хворіла, обыйшли сьме многі міста у Союзі, не было помочи, лем ту, дяковати Богу, натожды за гатаром, у Будапешті, помогли нам... Много пережили сьме. Даколи чоловік ся сам од себе чудеє, же вуберовав туюлько. Не проходить такое без сліда. Два інфаркты єм пережив...

(Дале буде)

-16

Krónika

Október

27.: Vámosújfalun, a helyi ruszin önkormányzat szervezésében (elnök: Varga Gábor), október 27-én, nagy érdeklődés mellett **bemutatták Hattinger-Klebasko Gábor: Ősgyűlölet**, Új versek és prózai írások című kötetét.

November

14.: A Sajóládi RNÖ a helyi könyvtárban, nagyszámú érdeklődő közönség mellett **megtartotta közmeghallgatását.**

14.: Az Edelényi RNÖ nagy érdeklődés mellett **közmeghallgatást tartott.**

17.: Az Országos Ruszin Önkormányzat képviselőtestülete **megtartotta az ülést.**

17.: Az Országos Ruszin Önkormányzat székházában több rendezvény is helyt kapott. **Megnyílt Firczak Irén festőművész kiállítása**, összejeövetelt tartott a **Ruszenya női klub**, valamint az **Andy Warhol** emlékére állított **kopjafát is felszentelték.**

18.: A Dunaújvárosi RNÖ (elnök: Dr. Mudra László) megrendezte a Fejér megyei **ruszin kulturális és liturgikus találkozót.** A liturgikus jelleget a magyar és egyházi-szláv nyelvű liturgia jelentette, amelyet főtisztelendő Pásztor Bazil és Puskás László paróchus urak celebráltak, kísért a helyi amatőr kórus. A rendezvény kulturális részét pedig a Szent Efrém Férfikar műsora biztosította. Bubnó Tamás művészeti vezető együttesének fellépése óriási sikert aratott.

19.: A Kistokaji RNÖ számos érdeklődő előtt **megtartotta közmeghallgatását.**

22.: A Hodinka Antal Országos Ruszin Értelmiségi Egyesület, a Fővárosi Ruszin Önkormányzat, a Budapest VI., VIII., XI., XIV., XVI. kerületi ruszin önkormányzatok rendezésében a híres zeneszerző, **Zádor Dezső** születésének 100. évfordulója alkalmából **zenei estet szerveztek.**

24.: Nagyszámú **gyászoló közösség búcsúztatta** a 2012. december 3-án elhunyt **Dr. Fedinecz Atanáz**, neves ruszin festőművészt a Rózsák téri görögkatolikus templomban. A Parasztaszt főtisztelendő Simon György, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye püspöki hivatalának helyettes vezetője, az Ungvári Keresztelő Szent János Születése templom paróchusa végezte, kísért a Szent Efrém Férfikar.

27.: A B-A-Z Megyei Területi Ruszin Önkormányzat Miskolcon, a Megyeháza Rákóczi termében **megtartotta** soron következő **ülését** és a megjelent nagyszámú érdeklődő közönség előtt **közmeghallgatását.**

30.: A Nyíregyházi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat **„Ruszin Karácsonyi hangulat”** címmel tartott rendezvényt. Köszöntőt Varga Márta, a nyíregyházi RNÖ elnöke mondott, a görögkatolikus karácsonyi hagyományokról Szabó Tamás örökös földi Görögkatolikus Egyházközségi parókustól kaptak ízelítőt a vendégek. Fellépett a komlóscai Ruszin Folklór Együttes és a Ruszin ÁMK gyermekcsoportja, valamint a nagyszöllősi Kedyk testvérek.

December

5.: **Firczak Irén festőművész kiállításának megnyitója** az Eötvös10 Közösségi és Kulturális Színtér épületében, a terézvárosi RNÖ szervezésében.

8.: **Ruszin Kulturális Napot rendeztek Vámosújfalun.** A rendezvény egyházi-szláv nyelvű liturgiával kezdődött, amelyet főtisztelendő Dobos András, a Szent Atanáz Hittudományi Főiskola Propedeutika Képző prefektusa végezte. A kulturális műsorban fellépett a komlóscai Ruszin Folklór Együttes és a Komlóscai ÁMK gyermekcsoportja.

8.: A Fővárosi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében **kiállítás nyílt Fedinecz Atanáz, Manajló András, Bródy András, Ilkó Andre, Firczak Irén ruszin festőművészek alkotásaiból.** A megnyitó után sor került Kedyk Anna gyermekeknek írt verses kötetének és a róla készült DVD bemutatójára.

14.: A XIV.ker. RNÖ és a XVI.ker. RNÖ **Ruszin Hagyományörző Estet rendeztek**, amelyen bemutatták a közeledő ünnepekhez kapcsolódó ruszin és görögkatolikus szokásokat.

18.: Ünnepeles keretek között **megtartották a Nemzetiségekért Díjak és a Pro Cultura Minoritatum Hungariae Díj átadását** és sor került a hagyományos színpompás **Nemzetiségi Gálára** a Magyar Művelődési Intézet dísztermében.

Karácsony a szeretet forrása

Az advent arról szól, hogy valaki jön, valakit várunk, aki megígértetett a „szomjas” embernek, aki, ha elérkezik hozzánk, akkor benne a forrást találtuk meg. Azt a forrást, amelynek mindig éltető a vize, amelyik soha ki nem apad, még gazdasági válság közepette sem. Benne biztonságot és otlatmat találunk. Benne megtaláljuk a szeretet forrását. Azt a szeretetet, amely mindent hisz és mindent remél és soha el nem múlik. Őt várjuk, Benne találjuk meg az élet forrását, hogy áldott ünneplésünk lehessen.

Jézus Krisztus születése

Augustus római császár, kinek fennhatósága alá tartozott Palesztina is, parancsot adott, hogy írják össze a birodalom lakosságát. Minden embernek abban a városban kellett jelentkeznie, ahonnan a nemzetsége származott. József és a várandós Mária a galileai Betlehembe, Dávid városába indultak, mivel mindketten Dávid családjából származtak. Szállást sehol sem találtak, mivel a város tele volt emberekkel, ezért egy barlangszerű istállóban húzódtak meg. Ez volt az év leghosszabb éjszakája és ennek tiszteletére a pásztorok mindenhol tüzeket gyújtottak. Azon az éjszakán megszületett a kis Jézus. Mária bepólyázta és egy jászolba fektette.

Nem messze pásztorok vigyázták nyájukat, mikor

megjelent előttük egy angyal és így szólt hozzájuk: „Íme nagy örömet hirdetek nektek: Üdvözítő született ma nektek, az Úr Krisztus Dávid városában. A jel pedig az lesz számotokra: találtok egy kisgyermeket, aki bepólyázva fekszik egy jászolban!” Majd egy egész sereg angyal jelent meg és hangosan dicsérték az Urat. „Dicsőség a magasságban Istennek és a földön békesség a jóakaratú embereknek.”

Ezekkel a sorokkal kíván az Országos Ruszin Önkormányzat képviselő-testülete és a Ruszin Világ szerkeztősége, minden Kedves Olvasónak a hit évében, Jézus Krisztus születésének áldott ünneplését, beteljesedő reményt és boldog újévet!

„Divat a ruszin”

A Tiszavasváriban 2012. október 20-án megtartott Ruszin Kulturális Napon Hankó Edit tanárnő, ruhatervező előadást tartott „A kárpátaljai ruszin népviselet a XX. század fordulóján” címmel. A délután folyamán bemutatták a „Divat a ruszin” kollekciót, vagyis a külön erre a rendezvényre készített színpompás ruszin díszítőelemeket, hímzéseket,

ellátott ruhákat láthattak az érdeklődők.

A nyíregyházi Jósavárosi Nagyboldogasszony görög katolikus kórus műsora után ruszin ételekből kóstolhattak a vendégek.

A programot Rozman Béla, a Vásárhelyi László Alapfokú Művészeti Iskola tagintézmény-vezetőjének előadása zárta, melynek címe „Akinek múltja nincs, jelene sincs és jövője sem lehet.” Előadásában bemutatta Búd, a görögkatolikusok lakta városrész történetét, az egyházközség és a 250 éves görögkatolikus templom és ikonosztázionjának történetét, melynek alapképeit Roskovics Ignác készítette.

A gyermekek sem unatkoztak, mivel ők egész napos kézműves foglalkozáson vehettek részt.

Tasi Tamás esperes úr, a rendezvény szellemi atyja leszögezte: a rendezvényt a verőfényes napsütés és a derűs hangulat jellemezte. A tiszavasvári ruszinoknak és görögkatolikusoknak van múltja, melyre büszkék lehetnek, így van jelene, és reméljük, jövője is lesz.

Reznér Katalin Marianna

Szent Efrém Bizánci Férfikar

Az együttest Bubnó Tamás alakította meg 2002-ben. A karvezető Kárpátalján folytatott kutatásokat egyházzenei doktorátusához, melynek témája *A magyarországi és a Kárpátok-vidéki görög katolikus dallamok eredete és variánsai* volt. Itt bukkant rá egy ismeretlen kézíratra, Boksay János (1874-1940) kárpátaljai görögkatolikus pap-zeneszerző férfikarra komponált Aranyszájú Szent János-liturgiájára. A kórust tehát alapvetően azzal a céllal hozta létre, hogy megszólaltassa a felfedezett művet, így összegyűjtötte egyrészt a hívatásos karénekes barátait, akik a legnagyobb budapesti kórusokban énekeltek (mint pl. Honvéd Férfikar, Magyar Rádió Kórusa, Nemzeti énekkar, Tomkins énekegyüttes), másrészt a Budapesti Énekes Iskolában (Schola Cantorum Budapestiensis) végzett énekes tanítványait.

Az újonnan megalakult, 15 fős együttest rendszeresen meghívták, hogy görögkatolikus liturgiákon egyházi szláv nyelven teljesítsen szolgálatot. Végleges nevük az egyik első nagy bizánci himnuszköltőt, Szír Szent Efrémet (306-373) idézi, akit már életében a "Szentlélek hárfája" névvel illeltek.

Az együttes idővel egyre több koncertmeghívást kapott, első CD-jüket, a Boksay-liturgiát az Országos Ruszin Önkormányzat támogatásával a Hungaroton adta ki. Repertoárjukat szláv-ortodox klasszikusok műveivel szélesítették, ennek eredményeképpen jelent meg második lemezük *Byzantine spirit* címmel az Orpheia kiadónál. A görög-bizánci és ruszin válogatás mellé egy különlegesség került: Liszt Ferenc egyetlen egyházi szláv nyelvre komponált motettája, a *Slavmo slavno Slaveni*. Ebben az időben a kórus jelentős támogatója volt az Országos Ruszin Önkormányzat. Harmadik CD-jük Liszt: *Male Choruses I* címmel jelent meg a BMC kiadónál. Ugyancsak itt jelent meg 2010-ben a *Byzantine Mosaics* című kiadványuk, amely Supersonic Award elismerésben részesült. Programján görög, román, bolgár, ukrán liturgikus himnuszok Csajkovszkij, Muszorgszkij, Rachmaninov, Glinka és Csesznokov művei, valamint kortárs magyar kompozíciók szerepelnek. 2011 második felében ötödik CD-jük is megjelent: a Liszt összkiadás II. lemeze, amelyen a Szekszárdi mise és motetták hallhatóak Fassang László orgonaművész közreműködésével.

2006-ban átütő nemzetközi sikert ért el a férfikar: a Hajnówka Nemzetközi Ortodox Egyházzenei Fesztiválon (Lengyelország) megnyerték a professzionális kamarakórus kategóriát. Először fordult elő a rangos fesztivál 25 éves történetében, hogy nem szláv kórus vitte el az első díjat.

Az elmúlt öt évben a Szent Efrém Férfikar koncertezett Berlin, Moszkva, Szentpétervár, Párizs és Róma jelentős hangversenytermeiben és templomaiban. Turnéztak Lengyelországban, Szlovákiában és Szerbiában is. Nagyhírű külföldi és hazai fesztiválok kérték föl őket vendégszereplésre: Schleswig-Holstein Musik Festival (2007), Festival de Royaumont (2008), Festival d'Auvers sur Oise (2009), Budapesti Tavasz Fesztivál (2006, 2008), Miskolci Operafesztivál (2007, 2010), Művészetek Völgye (2006, 2007), Arcus Temporum, Pannonhalma (2008), Csajkovszkij Maraton, Budapest (2008), Ördögkatlan Fesztivál (2008, 2009, 2010), Pécs – Európa Kulturális Fővárosa (2010) Janacek Festival, Ostrava (2010), Kravare (2010), Dvorak Festival, Olomouc (2010), Donaufest-Ulm (2010), Liszt Festival Raiding (2010).

Tevékenységi körük a bizánci rítusú egyházzene autentikus megszólaltatása. Tematikus koncertek alkalmával a Szent Efrém Férfikar műsorára tűzi ruszin zeneszerzők klasszikus műveit és ruszin népdalfeldolgozásokat.

A kórus érdeme, hogy a hazai ruszinok megismerhették az első ruszin nyelven írt egyházi énekeskönyvet, a Sajópálfalai Irmologiont, amely anyanyelvünk fejlődésének ékes példája.

A Szent Efrém Bizánci Férfikar állandó résztvevője a hazai ruszin közösség rendezvényeinek. Hagyományosan a kórus kíséri a görögkatolikus liturgiát, amely szerves része közösségünk ünnepeinek.

Az idei évben a Magyarországi ruszin nemzeti közösség anyanyelvi kulturális hagyományai megtartása és továbbörökítése érdekében végzett kimagasló szakmai munkájáért a Magyar Művelődési Intézet a kórust a Pro Cultura Minoritatum Hungariae díjjal jutalmazta.

Giricz Vera

Forrás: szentefrem.hu

Fedinecz Atanáz búcsúztatása

Drága Atyai Barátom, Fruci!

Te már ott vagy, ahová mindannyian készülünk, s egyszer, ki előbb, ki később, el is jutunk majd. Jó lesz nekünk, mert ahogyan itt, ebben a világban meghatározó volt szeretetet sugárzó jelenléted, ott, ahol mi majd újak leszünk, abban a te mostani világodban – mert ismerlek és tudom –, támaszunk leszel újra.

Micsoda élet volt az életed, Fruci! Micsoda csodákkal, mesebeli történetekkel, szeretettel, áldozatot hozó emberekkel, regényekbe illő barátokkal, de nehézséggel, elszakítottasággal, fájdalommal és lemondással teli élet! Mi most itt vagyunk a Rózsák téren, a templomban, mert együtt könnyebben tudjuk elviselni a hiányodat. Arra kérlek, hogy örökké bennünk élj, egy kicsit, legalább gondolatban, üljünk ki az ungvári Korzóra még egyszer, üljünk ki a Korona Kávézó elé, csukjuk be a szemünket, s engedjük végigsuhanni az emlékeket, a napernyők alatt fekete kávé, vodkát iszogatva!

Amikor megszületél, azt mesélik, csodálatos tél volt. Nyolc nap híján hetvenhat esztendeje, egy verőfényes napon költözött be a híres sebész professzor, Dr. Fedinecz Sándor családjába az öröm, amikor is második gyermekként megérkezted. Mondják, sokat betegeskedted, de édesanyád szerető gondoskodása, s a hívő görög katolikus családot éltető szeretet, túlszárnyalt minden nehézségen. A család mellett, abban az egyházi óvodában is rendkívüli szeretet övezett, ahol Teofila nővér karolta föl kreatív, szeretetre méltó kicsiny egyéniségedet.

Emlékszel? A munkácsi Puskin Általános Iskola tizenegy éves tanulója voltál, amikor édesapád Romzsa Tódor püspök kórházi ágyához kísért Sándor bátyáddal, s az a kivételes ember megáldott benneteket, s ezt az áldást te egész életedben magadon viselted. Ti vagytok az utolsó Romzsa püspök által megáldottak, hiszen hiába mentette meg édesapád operációja az NKVD gyilkossági kísérletét követően az életét, a gyilkosok még azon az éjjelen végeztek az azóta boldoggá avatott mártír püspökkel. Az a kitartás kísérte végig a te életedet is, ahogyan Romzsa püspök kiállt a szovjet valláspolitikával szemben, s védte a görög katolikus egyház épségét egészen haláláig, mint ahogyan te is a hazai ruszin közösség és kulturális élet meghatározó egyéniségeként sokat tettél a ruszinság történelme, hagyományai és görög katolikus vallása

megőrzésében és tovább örökítésében áldott életeddel idehaza és külföldön egyaránt. Mi már tudjuk, hogy az életed és a munkásságod a Mindenható örök akarátát tükrözi.

A középiskola után, folytatva atyád hivatását az Ungvári Állami Egyetem orvosi szakára jártál és megkezdődött életed azon szakasza, ami megérlelte benned a művészt, s abban az ungvári örök tavaszban, abban a parnasszusi levegőt árasztó világban, amit persze a szovjet lét börtönrácsai szakaszosra tördelek, te lettél a kulturális élet vezérégyénisége. Tudom, milyen büszke voltál, hogy bejáratos lettél a nagy öregek műterméibe, s barátja lettél Manajló Fedornak, Kassai Antalnak, Mikita Volodimirnek, akik a távoli nagyok mellett meghatározó jelentőséggel hatottak művészedre.

Emlékszel?, amikor Öcsivel, Szemán Ferencsel együtt jártatok kiállításokra, Húsvétkor meg locsolkodni, de ha kedvetek volt, a többiekkel belegyömöszöltétek Öcsit egy gordonkatokba, s úgy vittétek föl a restibe, ahol zajlott a vidám társadalmi élet. S látod azt a kiállítást, amit Öcsi emlékére

rendeztünk Aszódon a múzeumban, s látod-e Breket, a dobost, Vityát a színi rendezőt, akivel most már újra egy társasághoz tartozol, s látod-e Szergej Paradzsanovot, Szarkiszt, aki az Elfeledett ősök árnyai, a Tini zabudkih predkiv című film kedvéért színesre festette a hegyeket, akit aztán bezártak a Gulagra, s akiért még Fellini is felemelte a hangját, akinek te mutattad az utat a Kárpátokban, mert ismerted a hegyek világát, a csapásokat, a medvék lábnyomát, a patakok futását és az emberek helyeit, s látod-e újra a hucul pásztorokat táncolni a tűz körül, s a hegyen túl a Gerényi rotunda felé kaptató, imát mormoló szerzeteseket, akikkel sokszor találkoztál, s emlékszel-e régebben milyen sokat jártál ki a hegyre, a Méhrend lovagjához, Kovács József tanár úrhoz, aki a maga gulágja után búskomorrá vált, s mást sem csinált, mint gondozta magányosan az erdei méheket, gyűjtötte a havasi mézet, esténként pedig szomorú dalokat játszott a garmoskáján, miközben ti Roja bácsi pincéjébe jártatok borozni, mert az öregnek valahogyan mindig volt engedélye mérni a bort, s ti Don Quijoteknek és Sancho Pansaknak képzelteket magatokat, s bejártatok a Kárpátokat, Karéliát és Szibériát nagyvadra, fajdkakasra vadászva, s a te nagyvonalúságodat mutatja, hogy ha neked kicsivel több volt, mindig fölkaroltad a szerény anyagi

körülmények között élő művész barátaidat, s nem engedted, hogy kihunyjon szemükből az alkotni vágyás fénye.

Én is nagy medvedadászként látlak téged, ahogyan a hóbuckák között közeledsz felénk az összes kutyáddal, s látom, ahogyan az Írószövetség központi épületében gyülekeztek a meghívottakkal együtt Peregyelkinoban, ahová Zsuravljov professzor vendégeiként érkeztek szilveszterezni, ahol megismerkedtetek Arszenij Tarkovszkijjal, a híres orosz költővel, a még híresebb filmrendező édesapjával, ahová Virával, életed társával érkezted, aki mindenben melletted állt, aki művészi pályádat jó érzékkel egyengette, aki osztozott örömeidben, s mély fájdalommal a szívében mindaddig önzetlenül ápolt, míg a Gondviselő magához szólított.

S látom Arthur Nyikityint, a rigai festőművész barátodat, miként pasztellt készit szeretett Nyikádról, aki tovább viszi a családi hagyományt, hiszen ő is orvos. Látom, ahogyan az élénk színek felékesítik a lányod arcát, s látom azt a képet a szobád falán, s látlak téged, ahogyan csak úgy a kép előtt állsz merengve.

Emlékszel Fruci!, amikor egyszer Karácsonykor Viktorral körbejártatok a szomszédokat azzal a kis trombitával, s te fújtad a trombitát, mint amikor fönt a Kárpátokban fújják meg a havasi emberek a kürtöt, akkor, amikor meghal valaki. Én most is hallom azokat a lélek legmélyebb zugait is megrázó hangokat, s érzem, egy pillanatra megtorpan a földön az idő?

Tudom, mindig is szeretted kísérletezni. Ez az új eljárások keresése, a művészetek planétáján felfedezett szűzföldek megtermékenyítése végig kísérte művészi pályádat. Mindig is érdekelt a színház, ahová a szovjet valóság elől lehetett menekülni, de egyfajta utazás volt számodra a fotózás területén a szolarizációs eljárás megismerése és magas fokú művészi megvalósítása, ami leegyszerűsítve a valóság tükrözése a fények manipulációja során. Tudjuk, hogy a több száz szolarizációs fotód kivívta a nemzetközi szakma elismerését. Óriási teljesítmény volt ám ez!

Jó harminc évvel ezelőtt települtél át a családdal Ungvárról Magyarországra. Nehéz, a lelkedet szinte szétszakító, de halaszthatatlan, szükségszerű döntés volt ez. Aszódon új otthonra leltél, s te, mint a Szakorvosi Rendelőintézet radiológus főorvosa szakmai felkészültségeddel, barátságos szerénységeddel, kedvességeddel hamar beilleszkedtél az új közösségbe, kollégáid tisztelettel és elismeréssel, betegeid bizalommal fordultak hozzád. Emlékszel?, milyen sokat győtrődtél, ha egy beteg leletében

fölismerted a visszafordíthatatlanságra utaló foltokat? Közeli barátaid tudják, hogy az ilyen felismerések napokig beárnyékolják a hangulatodat.

A sok befogadó barát és a kedves kisvárosi lét ellenére, neked hiányzott a fiatalságod világa, a hátrahagyott művészbarátok inspiráló ereje, a hegyek, a vadászatok, s ez a kezdetben nosztalgikus érzés egyre markánsabb művészi megfogalmazást nyert, s te egyre színesebben, egyre több ágra bomolva terebélyesítetted

ki művészi világodat. Aszódi műtermeidben közel ötszáz mű, olaj, pasztell és vegyes technikában megalkotott festmény készült el, amelyek egy gazdag szín- és formavilágban álmódó művész érzéseinek, örömeinek, bánatának, elismertségének és mellőzöttségének tanúi.

Aztán nagyon sok új barátra leltél a Rendelőintézetben s a városban egyaránt. Újra rendeztetek kiállításokat, fogadásszerű vacsorákat, s fantasztikus horgászkalandokat szerveztetek. Emlékszel?, amikor Razsovitz Péter, Bodó Zsolt, Asztalos Pista, Nagy Géza, Duliskovich Tomi, a barátaid, mind ott voltak a Hernád parton, paducokra horgásztatok, s te uhat főztél, közben vodkát ittatok, olykor megmártóztatok a vízben, olykor pacallá áztatok,

mert a sátrat már nem volt erőtlök fölverni, de mindez nem számított, mert együtt voltatok, s kicsit megszabadultatok a hétköznapi szürkeségétől, a betegségetől, az elmúlásoktól.

De a barátok is meghalnak, s te is egyre több barátodat veszítetted el, majd aztán egy átlagos napon benned is diagnosztizálták a Parkinson-kórt. Közel 17 esztendőn keresztül harcoltál ez ellen az alattomos betegség ellen, amely fokozatosan felmorzsol, talán az időközben beültetett agyi pace-maker jelentett számodra egy kis reménysugarat, de végső csapásaként rosszindulatú daganatot állapítottak meg a szervezeted-

ben, s te tudtad, hogy ez mit jelent. Akkor széttártad karodat, tekintetedet egy másik világra vetted, és belenyugvással engedted, hogy magához szólítsa életedet a habkönnyű végtelen.

Tudom, fontos számodra az, hogy az utat, amin sokszor szárnyaltál, máskor viszont alig tudtál előre haladni, valaki, valakik tovább járnak, s ha nem is ugyanúgy, ahogyan te tetted, de a hozzád hasonló művészi alázattal, de folytassák. Mi, a Fekete Ökör Baráti Kör tagjai, szeretetünket és tiszteletünket kinyilvánítva, megígérjük neked, hogy igyekezve felérni a Te nagyságodhoz, követünk Téged. Ladócsy Laci a festészet, Odler Zsolti a fotóművészet, én pedig az emléked megőrzése és a művészi pályád méltatása területén!

Közös kiállításunkkal meghívást kaptunk, így hát elvisszük Andy Warhol és Bohumil Hrabal előtt tisztelgő pannódat Prágába és kiállítjuk ott a mi műveinkkel együtt, abban a városban, ahol édesapád tanult, s ahová a kárpátaljai deputáció tagjaként Masaryk elnökhöz járult meghallgatásra, hogy autonómiát kérjenek Kárpátaljának. Kárpátalja nem kapott autonómiát, de a Fedinecz név, az emlék, a történelemben és a művészetben hagyott lábnyom, tovább fog élni úgy Prágában, mint Kárpátalján és itt Magyarországon egyaránt.

Öcsi és a szolarizáció. Tudod!, kollázsaidra egy-egy verset írtam. Az utolsó, immár Neked is szól.

Először csak elaludtál.

Csendbe fült múltadban a szél.

*Majd lassan süppedt benned a fájdalom,
mint fagyos jégtáblán a vér.*

Akkor már hallottad.

*Egyre közelebbről hallottad,
ahogy ...*

Valahol csengő hangon siklik, énekel egy szán.

S hosszan fagyott hangján,

a végtelenség ütközőfalán,

csak úgy lazán,

magához intett téged a halál.

Mert az a szánon repülő halál,

magához ölelt, s énekelt:

Enyém vagy Fruci! Enyém vagy ma már!

**Fedinecz Doktor Úr! Ati! Fruci!
Örökké emlékezni fogunk Rád!**

Asztalos Tamás

Mészáros család

Mészáros Amália (szül.: Kollár)

(Folytatás az előző számból)

Szerk.: Ki volt Mészáros doktor tanítója, vagy több is volt?

M.P.: Megszerezni az orvosi diplomát, az csak a kezdet. Belőlem három sebész csinált igazi sebészt. Az első Fedinecz Sándor professzor, aki egyetemi

Mészáros Károly

oktatóm, később első főnököm lett. A második Tarapon docens, aki úgy gyakorlat-vezetőként, mint a sebészeti tankör vezetőjeként jelentős sebészeti gyakorlathoz segített hozzá, és a harmadik Biczko Gyula doktor a baleseti sebészeten, aki valóságos virtuóza volt a szakmának. Mindmáig sokan őt tartják legjobb sebészünknek. Érdekes része életrajzomnak, hogy ez a

M.P.: Ez egy másik fotó. Édesanyám azt írja, nagynanyámnak nagyapja. Úgy hívták: Zimándi-Murányi János. Hajdúdorogon született. A családi legenda szerint szenvedélyes kártyás volt, úgy hogy mindenét elkártyázta. Királyi parancssal áthelyezték Turja-Remetére, mint a lótenyésztés egyik legjobb szakemberét. Ott újra talpra állt. Tőle ered a Murányi család. Unokája pap, író és pedagógus Murányi Iván (Brosztjanik), akinek az anyja Heléna, Duchnovics rokona, a felesége Laura pedig Szilvay Iván író, ismeretterjesztő leánya. Dédunokája Miklós (Nikoláj) titokban a Munkácsi görögkatolikus püspökség püspökévé lett felszentelve.

sérültek jöttek vállficammal, tudtam rajtuk segíteni. Ami a legfontosabb, hogy altatás nélkül végezzük a beavatkozást, mivel az önmagában is bizonyos veszélyeket hordoz az idős vagy legyengült betegek számára. Emlékszem, a 90-es években éppen átadtam az osztály vezetését egy kollégának, aki Kijevből jött, és éjszaka ügyeletben ilyen beteget hoztak be. Altatásban próbálta reponálni a ficamot, de ez neki sehogy sem sikerült. Lehet hogy nem volt még elég tapasztalata. Reggel megérkeztem a munkahelyre, és a segédápoló rögtön mondja: "Doktor Mészáros, nézze csak meg ezt a beteget, egész éjjel kínlódtak, de nem tudtak segíteni."

Bementem, a beteget oldalára fektettem, beszélgettünk, egy-kettő, és már helyre is lett minden téve." Jaj, - mondja megkönnyebbülten a beteg, - még az éjjel mondták a segédnővérek az orvosnak, hogy hívja be Mészáros doktort, de az nem akarta."

Szerk.: Mit tegyünk, az orvosok is csak emberek, nekik is vannak gyengeségeik, mint mindenkinek. Nem mindenki képes rögtön be-ismerni, ha nem tökéletes munkájának valamelyik szakterületén.

Gyuszi bácsi, dr. Biczo sebész főorvos nagyon jó barátja volt apámnak, együtt vadásztak, és úgy alakult, hogy engem is ő műtött, amikor 2 éves koromban sírás miatt sérvem keletkezett, és ez nem csoda, mert kínozott az otitis, a középfültyő gyulladás. Ezt édesanyám mondta, amikor megemlítettem Gyuszi bácsinak, megerősített, hogy igaz, emlékszik erre. „En kérdeztem tőled, hogy mi fáj, és te válaszoltad, hogy Puju bácsi, itt fáj.” Meg kell említeni, hogy azóta, és mind a mai napig a legközelebbi gyermekkori barátaim nem hívnak másképp, csak Puju. Nagy szakember volt.

Gyuszi bácsi tanított meg engem a vállficam reponálására altatás nélkül. Sok repozíciós módszer létezik, de ez unikális, és ami fontos a beteg számára, fájdalommentes. Ha 3-4 napos

M.P.: Voltunk vagy két hete Marikával az évfolyamunk találkozásánál (már 47 éve!).

Egyik évfolyamtársunk, a korábban emlegetett dr. Turák József pohárköszöntőt mondott a banketten. Mondja, "... könyvet írok a sebészeink-ről, elnézést, hogy nem egy évfolyamtársamról szólok, hanem doktor Mészáros Pálról aki itt van a feleségével és itt ül mellettem. Egyesek azt mondják, ő egy nagyon jó ember, mások – fordítva. Képzelnék, felvettek egy beteget az osztályra ficammal, orvosa műtétet tervez, keresi az aneszteziológust, stb, röviden szólva – előkészül. De itt Mészáros doktor este, szokásához híven,

bemegy az osztályra, ott talál egy beteget, aki retteg a műtétől és a narkóztól. Megnézi a felvételeket, szól a nővérnek, hozza a gipszet, egykettő és kész. Reggel egész csapat jön a beteghez, de ő mélyen alszik, be van gipszelve. Felébresztik, elviszik a röntgenbe. A felvételen minden rendben, a csontok a helyükön, a beteg panasztmentes. A nővér elmondja, hogy itt járt Mészáros doktor és ezt csináltuk..."

Szerk.: Így ellenségeket is lehet szerezni a kollégák között.

M.P.: Jóska folyton partizánnak nevezett. Tudtam, hogy ez kollégáimnak nem fog tetszeni, de úgy tanultam, hogy a beteg érdeke az első. Altatni egy beteget önmagában is megterhelő procedura a beteg számára, többször volt, hogy az idős beteg nem élte túl az altatást.

Szerk.: Ezt, úgy tűnik, nem oktatják az orvosegyetemeken.

M.P.: Tanulni kell, csak azért is, mert a világ nem áll egy helyben. Többször voltam komoly klinikákon, ahol sokat tanultam. Emlékszem Donyeckben a Traumatológiai Intézetben beállítottak asszisztálni egy fiatal kollégához. Egy katonát műtöttünk. Elaltatták, minden rendben,

Szilvay Ioann

mikor a kolléga azt mondja, hogy ő ilyen műtétet még nem végzett, hogy kell ezt csinálni? Én már vagy tíz porcműtétet végeztem, mondom. Rendes kolléga volt, azt mondja, akkor cseréljünk helyet, te végezd a műtétet, én fogok asszisztálni és megtanulom. Ez rendes hozzáállás. Kárpátalján nem egyszer vándorgyűlésen vettünk részt, tanultunk egymástól. Itt kell megjegyezni, hogy mindenkinek tanulni kell a saját hibáiból is. Nekem is voltak hibáim a sebészeti gyakorlat hosszú éve alatt...

Szerk.: *Meg lehet tanulni a technikát, a műtét menetét, de mi legyen a beteg pszichológiájával, hogy kell vele tartani a kapcsolatot, mivel ez befolyásolja a végeredményt?*

M.P.: Igaza van, a jó sebész nem kevésbé kell, hogy gondoljon erre is. Nem dicsekvésként mondom, de ezzel nekem soha sem volt gondom. Mindig nagyon jó kapcsolatban voltam a betegeimmel, nem egyszer, ha bementem a kórterembe, viccet mondtam, felvidítottam a betegeket. Meg kell mondani, hogy a kötelezőnél

M.P.: Ezen az 1916. évi fotón jobbról a nagyanyám, Ilonka néni. Ő nevelte édesanyámat és másik három testvérét nagyapám családjában Laura nagyanyám, született Szilvay, aki 1915-ben, miközben mentette a családi értékeket az orosz katonák elől, megfázott és tüdőgyulladásban halt meg. Nagyapám, ismert író és pedagógus, Murányi Iván (írói álneve Iván Brosztjánik) négy gyerekkel maradt özvegyen, és ez az Ilonka néni (hivatalosan Bánya Lajosné) a szomszéd Berezovo községben élt, látta, hogy szenvednek a gyermekek, ájtott, egyszer kitakarított, kimosott, megfőzött, másodszor is... és így maradt a család tagja. Ő volt a községben a posta igazgatója, mellette a fotón a postássegédje, Berta. Nagyon rendes asszony volt, csak nagyon szigorú. Idős koráig élt Murányi Miklós atya mellett.

M.P.: Ez a fiatal papnövendék, Murányi Miklós, aki summa cum laude tanult a Strassburgi egyetemen, jól beszélt nyolc nyelven. A helyi értelmiség elismerte őt legbölcsebb, legiskolázottabb tagjának. A másik fotón éppen a lágerből tért vissza.

fél órával korábban már bent voltam a munkahelyemen. Nem csak a rend felügyelet végett, amikor osztályvezető voltam, hanem mindenekelőtt igyekeztem többet kommunikálni a betegekkel, lelki támaszt nyújtani nekik.

Minden orvos meg kell, hogy értsen, hogy a betegek őt a munkája eredményei után ítélik meg.

Ha a beteg megbízik orvosában, eljött hozzá, mert másoktól jót hallott róla, ez segít meggyógyítani a beteget.

Szerk.: *Reggel fél órával korábban, majd este levizíteni a betegeket. Ez valami előírás volt?*

M.P.: Ez nem volt előírás. De úgy tanultam, könnyebb adni, mint kapni. Ha az ember segít másnak, ezt mindig, vagy majdnem mindig meghálálják. A másik ok: mindig szerettem volna jó orvos lenni, úgy kellett tehát viselkednem, ahogy azt tanároamtól, Fedinecz Sándor professzortól láttam. Az orvos viselkedési modelljét idősebb kollégáink dolgozták ki, én semmi újat nem találtam ki, csak azt csináltam, amit tőlük is láttam. Később

felfogtam, hogy ez a viselkedés szükséges. Megtörtént, hogy műtét után belépsz a kórterembe, ott a frissen műtött beteg vérben fekszik, eszméletlen, nővér nincs mellette. És ha véletlenül nem lépsz be? Az embernek vége. Elég az életben egy ilyen esetet átélni, hogy később minden betegre kiterjedjen figyelmed. Vendégeim voltak, volt hozzá kedvem vagy sem, arra a félórára felálltam, levizítettem a betegeimet. Ez nem mindenkinek tetszett, ez is igaz. De ez az emberi gyengeségek része. Tudja, gyermekkorom óta voltak irigyeim. Ha valamikor megírom emlékirataimat, a címe ez lesz: „Az irigység labirin-tusaiban”.

Szerk.: *Úgy tűnik elég korán ért el sikereket munkájában.*

M.P.: Igen, ez már iskolás korom óta így van. A családban is, amikor az iskolai bizonyítványom

Dr. Mészáros Pál

Dr. Mészáros Mária (szül.: Kogút)

féltékenység tárgya volt unokatestvéreim között. Egyik kollégám panaszra ment az igazgatóhoz, hogy mit csinál Mészáros doktor minden reggel az osztályon, mit keres ott? Úgy tűnik, valami haszna van belőle? Mindig voltak ellenségek, mindig írtak névtelen leveleket. Igaz mindenez már a múlté. 1968-ban éppen Kijevben voltam továbbképzésen és két hónapon át kezeltem a Csernobilból átszállított sérülteket. Emlékszem arra, hogy a betegek közelében olyan meleget éreztem, mint a fűtött kályha mellett, tehát én is részesültem Csermobil „áldásából”. De hiába hivatalos továbbképzésen vettem akkor részt, nem kaptam erről igazolást, tehát később sem tarthattam igényt

kedvezményekre. Sajnos családon belül is sok gondunk volt. Leányunk gyermekkorában sokat betegeskedett, számos helyen megfordultunk a Szovjetunió belül, de nem tudtak segíteni rajta. Végül, hála Istennek, a számunkra még akkor külföldnek számított Magyarországon, Budapesten gyógyították meg gyermekünket. Sok mindenben mentünk át, néha az ember azon csodálkozik, hogyan bírta ki mindezt és ez nem múlik el nyomtalanul: két infarktusom volt...

(Folytatjuk)

– ly

Fordította: Dr. Szabó János

Kiadja
az Országos Ruszin Önkormányzat
Felelős kiadó: Gircz Vera

A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Káprály Mihály - felelős szerkesztő
Szónoczky János Mihály - főszerkesztő
Pernye-Klamár Sára - szerkesztő
Szkiba Irén - szerkesztőségi titkár

A szerkesztőség címe:
1147 Budapest, Gyarmat u. 85/b.
Tel./Fax: (06-1) 468-2636
E-mail: ruszin.onkormanyzat@gmail.com
http://ruszin.com

Nyomdai munkálatok: AMG experts Bt.
A lapban megjelent cikkek bármilyen felhasználásánál
a „Ruszin Világ”-ra hivatkozni kell.

Появлення новинки пудпоровали: Вседержавное Русинське Самосправованя, Вседержавное Общество Русинської Інтелігенції імені Антонія Годинки, Общество за Культуру Карпатського Регіона, Общество Русинської Культури и Общество Русинув / Рутенув Мадярицины.

A lap az Országos Ruszin Önkormányzat, a Hodinka Antal Országos Ruszin Értelmiségi Közhasznú Egyesület, a Kárpátok Régió Kultúráért Közhasznú Egyesület, a Ruszin Kulturális Egyesület és a Magyarországi Ruszinok /Rutének/ Országos Szövetsége támogatásával jelenik meg.

ISSN: 1785-1149

Egy példány eladási ára: 600 Ft.

Выдає:
Вседержавное Русинське Самосправованя
Отвітаельный видаватель: Віра Гіріц

Члены редакції:
Др. Михаил Капраль - отвітаельный редактор
Янош Мигаль Соноцкі - главный редактор
Шара Перне-Клармар - редактор
Ірина Скиба - секретарь

Адрес редакції:
1147 Будапешт, уліця Дєрмот 85/б.
Тел./Факс: (06-1) 468-2636
E-mail: ruszin.onkormanyzat@gmail.com
http://ruszin.com

Друк: AMG experts Bt.
При передрукуванні посилати ся на “Русинський Світ”